

EDINBURGH COGNITIVE AND BEHAVIOURAL ALS SCREEN – ECAS
Edinburgh ALS – Kognitionsscreening, reviderad svensk version 1.3 (2015)

Testdatum:
 Ålder vid avslutad utbildning:
 Yrke:

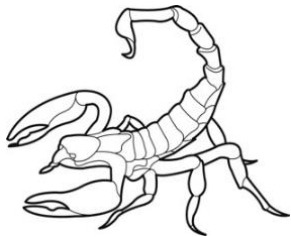
 Dominant hand:.....

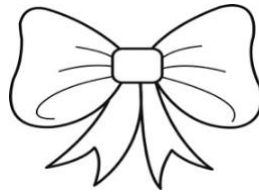
Namn:
 Födelsedatum:
 Sjukhusets namn:
 Dyslexi: Nej Ja
 Om ja, diagnosticerad år:

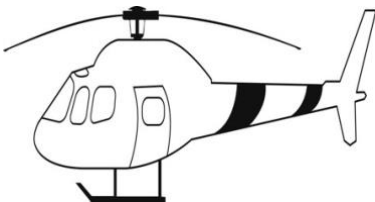
1. SPRÅK – Benämna

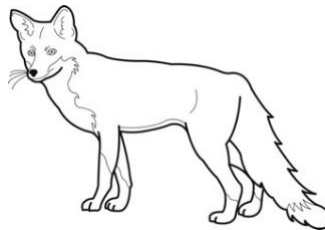
Fråga: "Säg eller skriv namnen på de här bilderna"

Poäng
0–8

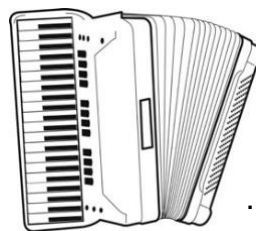

2. SPRÅK – Språkförståelse

➔ Fråga: "Peka på den bild som passar till meningens:"

1. Något som man kan flyga med	2. Något som har simhud
3. Ett djur som klättrar i träd	4. Något man använder för att hugga ved
5. Ett transportmedel	6. Något med en vass egg
7. Något som har en giftgadd	8. Något som lever på nötter och frön

Poäng
0–8

3. MINNE – Direkt hågkomst		Poäng 0–10 <input type="text"/>																											
<p>☞ Säg: "Jag kommer att läsa en kort berättelse för dig. Lyssna noga. När jag är färdig med berättelsen, berätta eller skriv ner allt som du kommer ihåg från den."</p> <p>Ge 1 poäng för varje (komplett eller delvis) understruket avsnitt i texten som återges.</p> <p>Förra <u>söndagen</u> hölls den <u>årliga skräpinsamlingen</u> i <u>Granskogen</u>. <u>Fyrtiotvå</u> personer träffades för att samla in gamla <u>cyklar och kundvagnar</u>. <u>Anders Larsson</u> från skogsprojektet berättade för de lokala <u>journalisterna</u> att han var mycket <u>imponerad och särskilt stolt</u> över de <u>17 barnen</u> som kom.</p>		Använd även detta poängtal för att beräkna den procentuella fördröjda minnesandelen längre ner.																											
4. SPRÅK – Rättstavning/bokstavera		Poäng 0–12 <input type="text"/>																											
<p>☞ Säg: "Bokstavera följande ord, antingen skriftligt eller muntligt." Om personen behöver ett tekniskt hjälpmedel, be personen att stänga av all typ av rättstavning/texthjälp.</p> <p>1. Kuvert 2. Rullskridskor</p> <p>3. Konstruera 4. Partner</p> <p>5. Choklad 6. Gräsklippare</p> <p>7. Leverera 8. Inspelad</p> <p>9. Galge 10. Orkester</p> <p>11. Skruvmejsel 12. Definiera</p>																													
5. ORDFLÖDE – Bokstaven S																													
<p>☞ Säg: "Jag kommer att säga en bokstav i alfabetet. Jag kommer att be dig att säga eller skriva så många ord du kan komma på som börjar på den bokstaven, men nämn inga namn, orter eller siffror."</p> <ul style="list-style-type: none"> Om muntligt, säger du: "Du har en minut på dig. Bokstaven är S." Skriv ner de nämnda orden i läsbar skrift. Om skriftligt, säger du: "Du har två minuter på dig. Bokstaven är S." Deltagaren kan skriva på ett separat papper, bifoga det till ECAS-screeningen. <p>Sedan ska deltagaren skriva av orden eller läsa upp dem högt.</p> <ul style="list-style-type: none"> Om muntligt: "Läs orden högt så snabbt du kan. Innan du börjar, se till att du kan läsa alla orden. Jag kommer att ta tid. Är du beredd? Du kan börja nu." Om skriftligt: "Skriv av orden så snabbt du kan. Jag kommer att ta tid. Är du beredd? Du kan börja nu." 		<p>Antal riktiga ord =</p> <p>Tid att skriva av eller läsa högt =</p>																											
<p>Beräkning av verbalt flöde (Verbal Fluency Index, VFI):</p> <p>Om muntligt: VFI = $\frac{60 \text{ sekunder} - \text{antal sekunder för att läsa orden högt}}{\text{Antal riktiga ord}}$</p> <p>Om skriftligt: VFI = $\frac{120 \text{ sekunder} - \text{antal sekunder för att skriva orden}}{\text{Antal riktiga ord}}$</p>		<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">VFI – Omräkningstabell</th> </tr> <tr> <th>Muntligt VFI</th> <th>Skriftligt VFI</th> <th>Poäng</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>≥ 12,00</td> <td>≥ 20,00</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>10,00 till <12,00</td> <td>16,50 till < 20,00</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>8,00 till < 10,00</td> <td>13,00 till < 16,50</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>6,00 till < 8,00</td> <td>9,50 till < 13,50</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>4,00 till < 6,00</td> <td>6,00 till < 9,50</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>2,00 till < 4,00</td> <td>2,50 till < 6,00</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>< 2,00</td> <td>< 2,50</td> <td>12</td> </tr> </tbody> </table> <p>Poäng 0–12 <input type="text"/></p>	VFI – Omräkningstabell			Muntligt VFI	Skriftligt VFI	Poäng	≥ 12,00	≥ 20,00	0	10,00 till <12,00	16,50 till < 20,00	2	8,00 till < 10,00	13,00 till < 16,50	4	6,00 till < 8,00	9,50 till < 13,50	6	4,00 till < 6,00	6,00 till < 9,50	8	2,00 till < 4,00	2,50 till < 6,00	10	< 2,00	< 2,50	12
VFI – Omräkningstabell																													
Muntligt VFI	Skriftligt VFI	Poäng																											
≥ 12,00	≥ 20,00	0																											
10,00 till <12,00	16,50 till < 20,00	2																											
8,00 till < 10,00	13,00 till < 16,50	4																											
6,00 till < 8,00	9,50 till < 13,50	6																											
4,00 till < 6,00	6,00 till < 9,50	8																											
2,00 till < 4,00	2,50 till < 6,00	10																											
< 2,00	< 2,50	12																											

6. EXEKUTIV FUNKTION – Omvänd sifferrepetition

☞ Säg: "Jag kommer att säga några siffror, och jag vill att du upprepar dem i omvänd ordning. Om jag till exempel säger: '2 3 4', säger du: '4 3 2'. Låt oss öva en gång först. Om jag säger '7 1 9', vad säger du då?"
Avsluta uppgiften om deltagaren misslyckas på båda försöken på en rad. Ge poäng för totalt antal korrekta försök.

Poäng
0–12

Försök	Svar	Försök	Svar
1	2 6	2	5 8
3	9 3 5	4	4 1 6
5	7 2 8 4	6	9 5 7 3
7	6 9 4 2 1	8	8 3 2 5 6
9	8 1 3 5 7 9	10	3 6 2 7 3 4
11	1 6 9 3 5 8 6	12	2 3 6 8 4 9 2

7. EXEKUTIV FUNKTION – Omväxling siffror bokstäver

☞ Säg: "Jag vill att du växlar mellan siffror och bokstäver i alfabetet. Börja med 1-A, sedan 2-B, 3-C och så vidare. Fortsätt nu härifrån. Växla mellan siffror och bokstäver i ordning, utan att hoppa över någon, tills jag säger stopp."

Poäng
0–12

Försök	Svar	Försök	Svar	Försök	Svar	Försök	Svar
1	4-D	2	5-E	3	6-F	4	7-G
5	8-H	6	9-I	7	10-J	8	11-K
9	12-L	10	13-M	11	14-N	12	15-O

8. ORDFLÖDE – Bokstaven P

☞ Säg: "Jag kommer att säga en bokstav i alfabetet och vill att du räknar upp eller skriver upp så många ord du kan som börjar med den bokstaven. Nämn inga namn, orter eller siffror. Den här gången får orden bara ha fyra bokstäver. Varken mer eller mindre än fyra bokstäver"

Antal
riktiga
ord
=

- Om **mundligt**, säger du: "Du har **en** minut på dig. Bokstaven är P"
Skriv ner de nämnda orden i läsbar skrift.
- Om **skriftligt**, säger du: "Du har **två** minuter på dig. Bokstaven är P."
Deltagaren kan skriva på ett separat papper, bifoga det till ECAS-screeningen.

Tid för att
skriva av
eller läsa
högt
=

Sedan ska deltagaren skriva av orden eller läsa upp dem högt.

- Om **mundligt**: "Läs orden högt så snabbt du kan. Innan du börjar, se till att du kan läsa alla orden. Jag kommer att ta tid. Är du beredd? Du kan börja nu".
- Om **skriftligt**: "Skriv av orden så snabbt du kan. Jag kommer att ta tid. Är du beredd? Du kan börja nu".

VFI omräkningstabell		
Muntlig VFI	Skriftlig VFI	Poäng
≥ 20,00	≥ 27,25	0
16,75 till < 20,00	23,00 till < 27,25	2
13,50 till < 16,75	18,75 till < 23,00	4
10,25 till < 13,50	14,50 till < 18,75	6
7,00 till < 10,25	10,25 till < 14,50	8
3,75 till < 7,00	6,00 till < 10,25	10
< 3,75	< 6,00	12

Beräkning av verbalt flöde (Verbal Fluency Index, VFI):

Om muntligt:
VFI = $\frac{60 \text{ sekunder} - \text{antal sekunder för att läsa orden högt}}{\text{Antal riktiga ord}}$

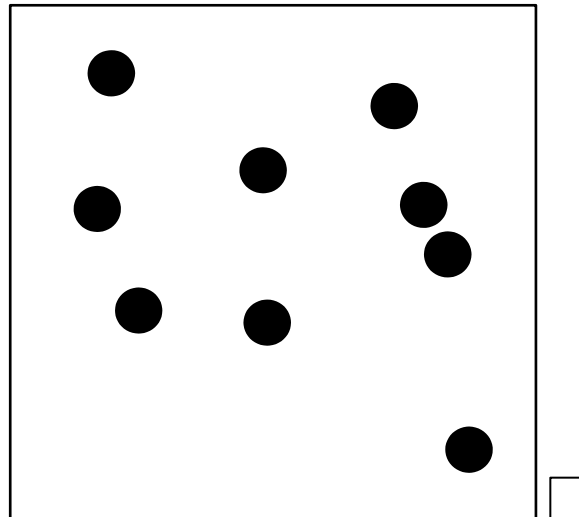
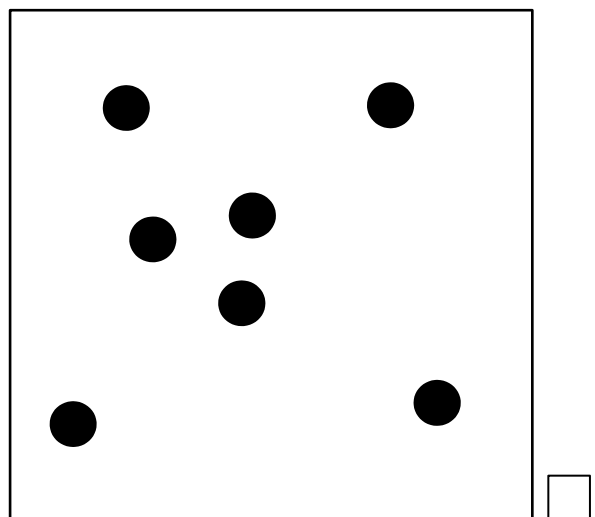
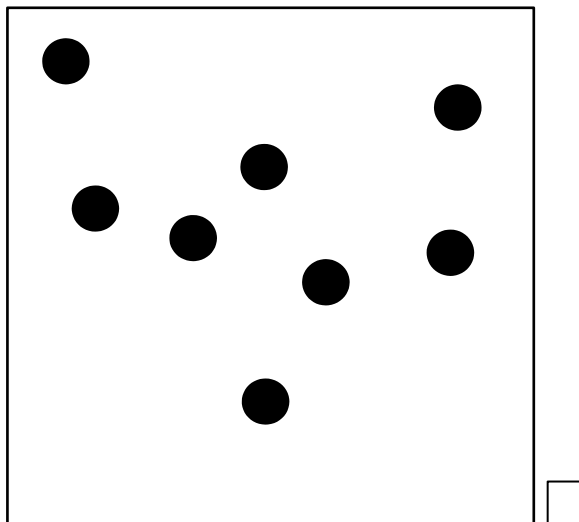
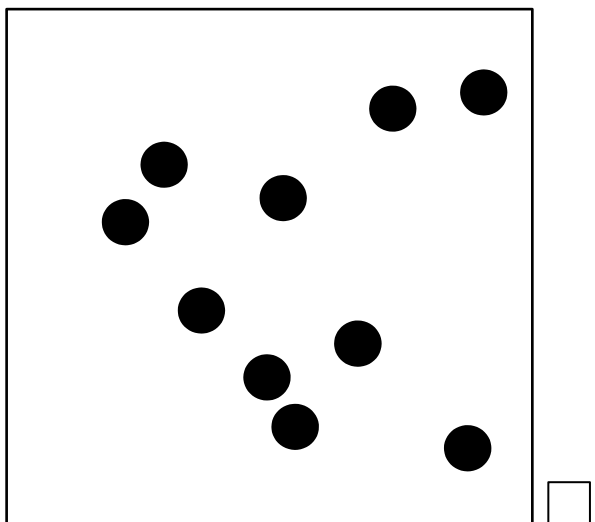
Om skriftligt:
VFI = $\frac{120 \text{ sekunder} - \text{antal sekunder för att skriva av orden}}{\text{Antal riktiga ord}}$

Poäng
0–12

9. VISUO-SPATIAL FÖRMÅGA – Räkna prickar

☞ Säg: "Jag vill att du räknar hur många prickar det finns i varje ruta, utan att du pekar på prickarna."

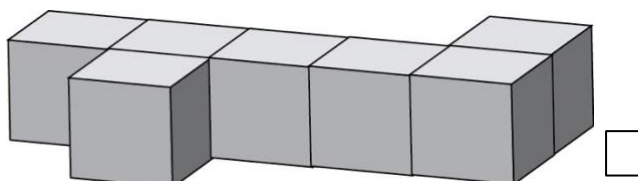
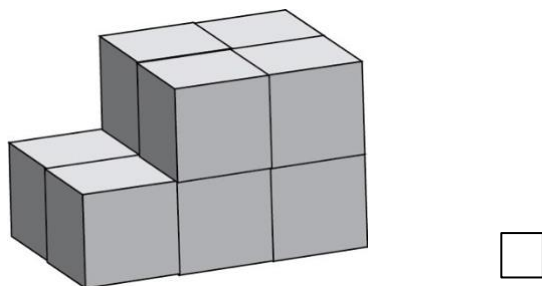
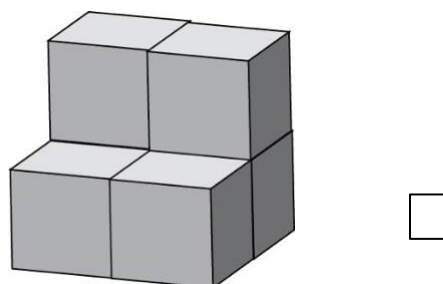
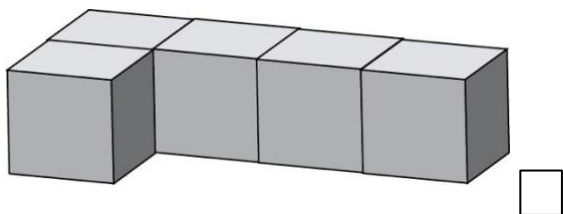
Poäng
0–4

10. VISUO-SPATIAL FÖRMÅGA – Räkna kuber

☞ Säg: "Hur många kuber finns det i varje konstruktion, inklusive de kuber som du inte har möjlighet att se?"

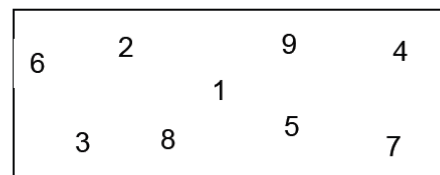
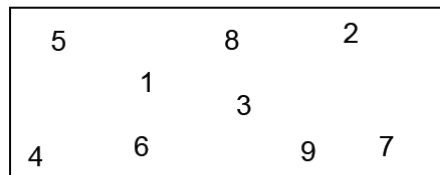
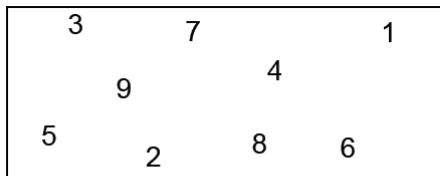
Poäng
0–4

11. VISUO-SPATIAL FÖRMÅGA – Lokalisera siffror

☞ Säg: "Vilken siffra stämmer överens med prickens plats?"

Poäng
0–4

12. EXEKUTIV FUNKTION – Komplettera meningar

☞ Säg: "Lyssna uppmärksamt på följande meningar. Så snart jag har läst färdigt dem, säg eller skriv ner ett ord som avslutar meningen. Gör det så snabbt du kan. Till exempel: "Hon var så trött att hon somnade snabbt i sin ... (säng)". Poängsätt inte följande meningar.

1. Han ringde till restaurangen och bokade ett
2. Dagen efter festen var lägenheten

Säg: "Nu vill jag att du gör den här övningen en gång till, men den här gången ska ordet som du säger eller skriver inte alls vara rimligt i meningens sammanhang. Det får inte heller ha något att göra med det ord som rimligast avslutar meningen. Till exempel "Hans har skurit sig i handen med den vassa (apelsinen)."

Om personen inte svarar inom 20 sekunder, fortsätt med nästa fråga.

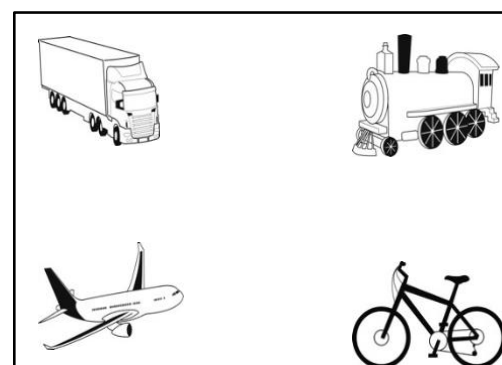
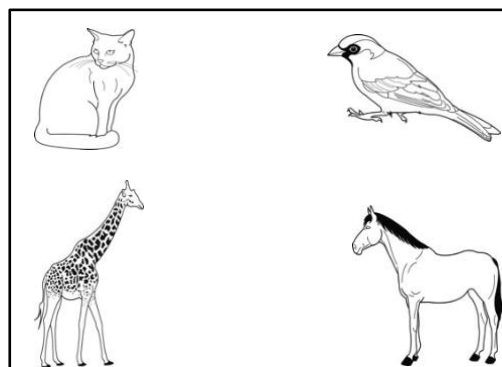
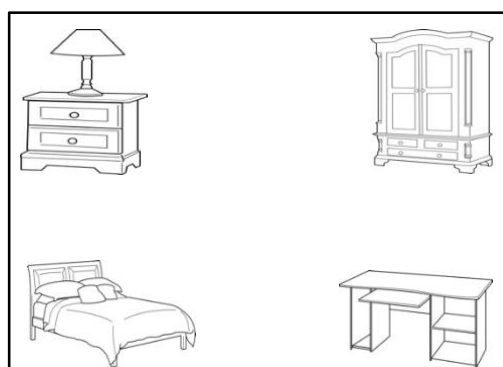
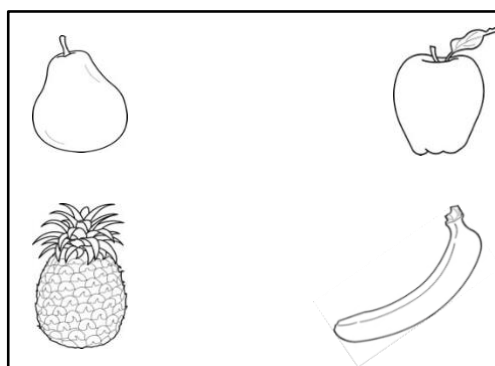
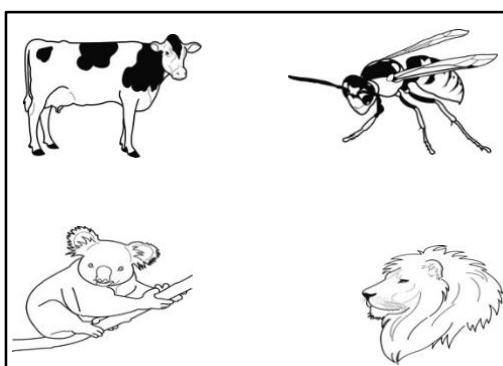
1. Brevbäraren knackade på
2. Han tog med sig sitt paraply utifall det skulle
3. Sara bredde sin smörgås med
4. Johan gick till frisören för att
5. Hon åkte till flygplatsen för att
6. De gick in på restaurangen för att

Poäng
0–12

Bedömning: Ge 2 poäng för varje oberoende ord. 1 poäng för ett besläktat ord (t.ex. med liknande eller motsatt betydelse) och 0 poäng för det korrekta ordet.

13. SOCIAL KOGNITION – Del A

➡ Säg: "Nedan ser du några bilder, en bild i varje hörn av rutan. Du ska välja den bild **som du gillar bäst**. Antingen pekar du på bilden eller säger vilken bild som du gillar bäst. Svara så snabbt du kan." Ringa in deltagarens val.

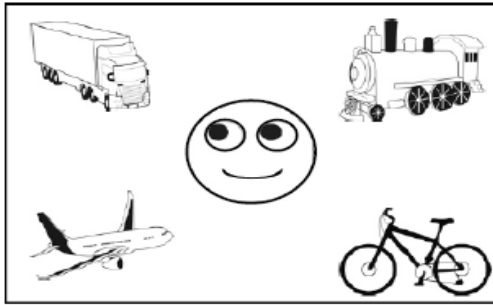
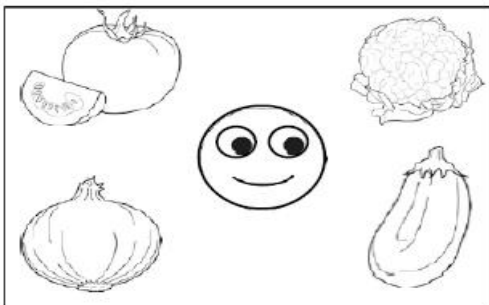
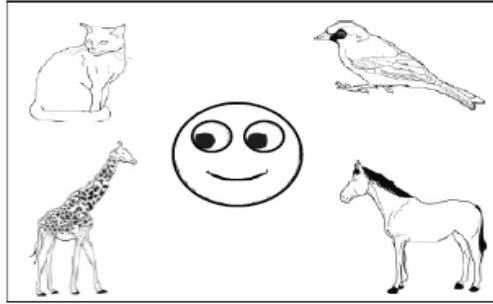
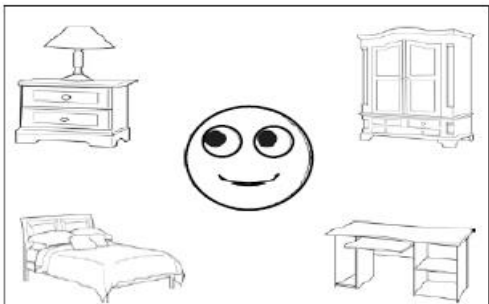
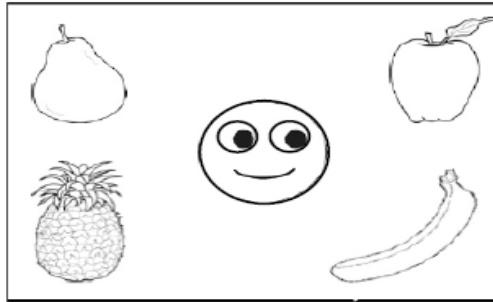
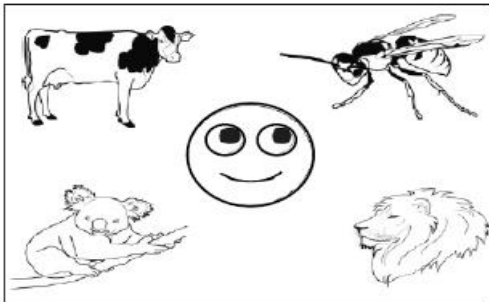

14. SOCIAL KOGNITION – Del B

☞ Säg: "Nedan ser du några bilder, en bild i varje hörn av rutan. Du ska nu välja vilken bild som **ansiktet i mitten gillar bäst**. Du kan antingen peka eller säga vilken bild som **ansiktet gillar bäst**. Svara så snabbt du kan." Ringa in deltagarens val igen.

Rätt val = 2 poäng, fel val = 1 poäng, egocentriskt fel = 0 poäng.

Poäng
0–12

15. MINNE – Fördröjd hågkomst

Bedömning av fördröjd hågkomst: För att beräkna procentsatsen för rätt ihågkomna ord, ta poängtalet från uppgiften "Direkt hågkomst". Nedan kommer du att be deltagaren att återberätta berättelsen. Du kommer då att få fram poäng för "Fördröjd hågkomst". Om den fördröjda hågkomsten är 0, är poängen 0. Dividera poängen från "fördröjd hågkomst" med poängen från "direkt hågkomst" och multiplicera med 100.

Fördröjd ihågkomst för beräkning av procentsatsen för det ihågkomna	Procentsatsen för det ihågkomna			
$\frac{\text{(fördröjd ihågkomst)}}{\text{(direkt ihågkomst)}} \times 100 = \% \text{ ihågkommet}$ $\frac{\text{(.....)}}{\text{(.....)}} \times 100 = \text{.....}\% \text{ ihågkommet}$	Ihågkommen procentsats	Omräknat värde	Ihågkommen procentsats	Omräknat värde
	1–10 %	1	51–60 %	6
	11–20 %	2	61–70 %	7
	21–30 %	3	71–80 %	8
	31–40 %	4	81–90 %	9
	41–50 %	5	91–100+ %	10

Original: S. Abrahams & T. H. Bak.

Svensk översättning: S. Nackberg, O. Semb.

<p>☞ Säg: "I början av den här intervjun läste jag en kort berättelse för dig. Berätta som mycket du kommer ihåg av den berättelsen."</p> <p>Ge 1 poäng för varje (komplett eller delvis) understruket avsnitt i texten som personen kommer ihåg.</p> <p>Förra <u>söndagen</u> hölls den <u>årliga skräpinsamlingen</u> i <u>Granskogen</u>. <u>Fyrtiotvå</u> personer träffades för att samla in gamla <u>cyklar och kundvagnar</u>. <u>Anders Larsson</u> från skogsprojektet berättade för de lokala <u>journalisterna</u> att han var mycket <u>imponerad</u> och särskilt <u>stolt</u> över de <u>17 barnen</u> som kom.</p>	<p>Fördröjd hägkomst rå-poäng (0–10) =</p> <p>Omräknade minnespoäng (0–10) <input type="text"/></p>
---	--

16. MINNE – Fördröjt igenkännande

Om alla understrukna avsnitt har kommits ihåg, hoppa över följande frågor och ge 4 poäng direkt. Annars ställer du följande frågor:
Säg: "Nu ska vi se om du kommer ihåg något mer av berättelsen. Jag kommer att ställa några frågor om berättelsen. Tala om för mig om påståendena är sanna (S) eller falska (F)."

Ringa in svaret (sant eller falskt) och ge en poäng för varje moment som personer känner igen. Använd tabellen nedan för att beräkna slutpoängen.

Handlade berättelsen om något som hände förra lördagen?	S	F	1
Var händelsen den årliga skräpinsamlingen ?	S	F	1
Hölls den i Granskogen ?	S	F	1
Samlade de in gamla burkar och förpackningar?	S	F	1
Hette mannen i berättelsen Larsson ?	S	F	1
Var hans förnamn Göran?	S	F	1
Pratade han med lokala fotografer?	S	F	1
Var han särskilt stolt över att barnen kom?	S	F	1

Poäng
0–4

Tabell bedömning av igenkännande

Antal riktiga svar	Omräknat resultat
0–4	0
5	1
6	2
7	3
8	4

POÄNG

Språk	Benämna, språkförståelse, bokstavera/rättstavning (Test 1, 2, 4)	/28
Verbalt flöde	Ordflöde bokstaven S, Ordflöde bokstaven P (Test 5, 8)	/24
Exekutiv funktion	Omvänd sifferrepetition, Omväxling siffror bokstäver, Komplettera meningar, Social kognition (Test 6, 7, 12, 14)	/48
ALS-SPECIFIK:		/100
Minne	Direkt hägkomst, Fördröjd hägkomst, Fördröjt igenkännande (Test 3, 15, 16)	/24
Visuo-spatial förmåga	Räkna prickar, Räkna kuber, Lokalisera siffror (Test 9, 10, 11)	/12
EJ SPECIFIK FÖR ALS:		/36
ECAS TOTAL POÄNG:		/136

EDINBURGH COGNITIVE and BEHAVIOURAL ALS SCREEN – ECAS
reviderad svensk version (2015)

BETEENDESCREENING – Intervju med vårdare

☞ Vänligen fråga vårdaren om följande beteenden eventuellt existerar hos patienten. Upprepning av beteendet bör förekomma och bör inte endast inträffa vid enstaka tillfällen. Beteendesymtom kan även ha förekommit före utvecklingen av motorisk påverkan. Bocka för ”Ja”, ”Nej” eller ”Vet ej”. Om svar ”Ja”, delge en kort beskrivning. Ge 1 poäng för varje ”Ja” (maximalt 10 poäng).

A Ohämmat beteende				
1	Socialt olämpligt beteende. <i>Ex. olämpligt beteende gentemot främlingar eller kriminellt beteende</i>	Ja	Nej j	Vet ej
2	Förlust av adekvat beteende i sociala sammanhang. <i>Ex. ohyfsade eller sexuella anspelningar, så som skämt eller åsikter som kan väcka anstöt hos andra. Förlust av bemästrandet av sociala koder.</i>	Ja	Nej j	Vet ej
3	Impulsiva, förhastade eller oförsiktiga handlingar. <i>Ex. spelberoende, avsaknad av konsekvenser för sina handlingar, utelämnande av personlig information på ett olämpligt sätt, ex. kreditkortsinformation.</i>	Ja	Nej	Vet ej
B Likgiltighet				
4	Förlust av motivation, personligt driv och intresse. <i>Ex. passivitet och avsaknad av spontanitet. Behöver påstötning för att initiera eller fullfölja rutinmässiga aktiviteter.</i>	Ja	Nej	Vet ej
C Förlust av sympati och/eller empati				
5	Minskad respons för andra människors behov och känslor. <i>Poängsättning baseras på specifika exempel som reflekterar bristen på förståelse eller likgiltighet inför andra. Kan under denna punkt skattas utifrån ex. sårande kommentarer eller förbiseende för andras smärta och bedrövelse.</i>	Ja	Nej j	Vet ej
6	Minskat socialt intresse, mellanmännisklig interaktion, personlig värme och närhet till andra. <i>Ex. att ej ta ögonkontakt, eller ter sig oberörd gentemot andra i sociala sammanhang.</i>	Ja	Nej j	Vet ej
D Tvångsmässigt, rituellt, stereotypiskt eller persevererande beteende.				
7	Enkla repetitiva rörelser, Ex: <i>Klappande, knackande Kliande eller plockande på hud eller kläder Repeterandet av ord</i>	Ja	Nej j	Vet ej
8	Tvångsmässig, rituellt eller komplext beteende. <i>Ex. upprepat räknande, rituell tvättning av händer och/eller städning av boende, hamstrande/samlade av saker som hamnar på hög.</i>	Ja	Nej j	Vet ej

BETEENDE

E Förändrade matpreferenser och/eller hyperoralitet				
9	Förändrade preferenser rörande maten. Ex. ökat sötsug eller tillkommen aversion för viss mat som tidigare varit omtyckt	Ja	Nej	Vet ej
10	Hetsätning eller stoppa in främmande föremål i munnen. Ex. fortsätta äta fastän mättnad eller utforskande av föremål med hjälp av munnen konsumtion av oätliga föremål.	Ja	Nej	Vet ej

POÄNG

TOTALT

/10

SYMPTOM

☞ Bocka för om minst ett av symtomen existerat vid en av de följande kategorierna.

A. Ohämmat beteende

B. Likgiltighet

C. Förlust av sympati och/eller empati

D. Tvångsmässigt, rituellt stereotypiskt eller persevererande beteende

E. Förändrade matpreferenser och/eller hyperoralitet

ALS Psykos Screening

☞ Vänligen fråga vårdaren om de eventuellt följande symtomen. Bocka för "Ja" eller "Nej" eller "Vet ej". Om svar "Ja", delge en kort beskrivning. Ge 1 poäng för varje "Ja" (maximalt 3 poäng).

1	Har konstiga och/eller bisarra beteenden och övertygelser	Ja	Nej	Vet ej
2	Ser och hör saker som inte finns och/eller känner närvaron av någon som inte är där	Ja	Nej	Vet ej
3	Är överdrivet misstänksam och/eller känner sig förföljd	Ja	Nej	Vet ej

POÄNG

TOTALT

/3

DURATION OCH DEBUT AV SYMPTOM

☞ Vänligen bocka för "Ja" eller "Nej" för att indikera överensstämmande alternativ.

1. Jämfört med tidigare beteende, har dessa symtom tillkommit som en förändring?

Ja

Nej

Om ja, vänligen specificera

a. FÖRE sjukdomsdebut?

Ja

Nej

b. Samtidigt som sjukdomsdebut?

Ja

Nej

c. EFTER sjukdomsdebut?

Ja

Nej

2. Är symtomen fortfarande bestående?

Ja

Nej

3. Om symtomen inte finns kvar hos patienten, hur länge varade symtomen?